

Nr. 7 de ordine din mapă.

ROMÂNIA

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR
ARHIVA COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE
ANUL 1940.

MAPA Nr. 4.

FASCICULA Nr. 7.

In această fasciculă sunt grupate toate actele relative la

Schitul "Zosim" com. Bălăseni

jud. Botoșani

Chișteț - Coștața

h. A. H. I.

CHESTIONAR

PRIVITOR

LA MONUMENTELE ISTORICE

(Acest chestionar se va completa și înainta cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirii lui).

Județul
Comuna
Cătunul

Constanța
Cheastel

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

Biserici filiale

Adormirea Maicii D-zei

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte).

2) E de zid sau de lemn? E drept-unghiulară sau cu sănuri?

de zid, (dreptunghiulară) cu sănuri.

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

1908 - anul de fondare

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

Deasupra ușii la intrare se află următoarea inscripție făcută pe o placă de marmură neagră, dreptunghiulară cu litere bronzate:

„Cu ajutorul lui Dumnezeu Celui în Treime slăvit, pusu s'a temelie acestui sf. locas din com. Chiaslel jud. Ch. în anul 1908 în zilele M.M.L.L. Regelui Carol I și Reginei Elisabeta și s'a sfinit în ziua de 29 Iunie 1916 sub domnia M.M.L.L. Regelui Ferdinand și Reginei Maria și sub păștorie spirituală a P.S. Episcop Nifon Niculescu, Ministru Cultelor fiind I.G. Duca prefect de Ch. Gh. Murmuianu, iar prosoieru I.T. Prolohopescu și paroh T. Martinescu. Acest locas s'a ridicat cu cheptuiala obștii locuitorilor din acest sat și prin slăruirea următorului comitet: I.S. Popa președinte, I.T. Necula casier, A. Sbarceaș, B. Cojocaru, S. Moștic, I.T. Florea, S. Panfuruș, P. Gârba, C. Oprea, I. Micuș, I.D. Chitu, H. Rușet, Gh. Munteanu, și R.R. Moștic membrii. Pictor: Gh. Mihaescu.”

P. S. În cazul când aceste rubrici nu sunt suficiente, se vor anexa alte, arătându-se numărul rubricii la care se referă.

Pentru fiecare biserică, indiferent de anul când a fost clădită, se va alcătui chestionar aparte.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

De jur împrejur biserică e înconjurată de un zid de piatră având înălțimea 1,50 m. iar grosimea 40 cm. Acest zid s-a făcut în anul 1915 pentru a include curtea bisericii, având în față două porți de lemn mari și patinate.

6) Are biserică pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

Această biserică are pridvor constând din patru stâlpi de cărămidă, de formă cilindrică, cu un diametru 40 cm, care dau un aspect plăcut, ori sicăru creștin care primește treptele spre a intra în lăcașul D-ului. Ferestrele sunt simple, uile dela intrare sunt de sticlă, cu rare care chenare

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

În fața bisericii se află numai două cruci de piatră așezate simetric, în luna Iulie 1922, în amintirea a doi Eroii morți în războiul pentru întregirea neamului românesc: Ion Micu Clit și Călin Pandrea. S-au ridicat aceste cruci după dorința și cerea acestor două văduve. Bune creștine, pentru a avea neîncetat în minte pe acei ce s-au jertfit pentru o cauză sfântă, pentru a asăta sufletelor că biserică și nu uită pe fiii săi și pentru a săpa în inimile tinerilor mai ales a tinerilor răstăvire viteji părinților lor, a rudelor lor pe care sunt datorii a o urma, atunci când moșia și sf lege ne cheamă pentru a le apăra.

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinafara bisericii sunt zugrăveli?

Zugrăveala este nouă. Pictura e făcută de pictorul Gh. Mihaescu, locuitor în comuna Cheș-Ciomea, originar din județul Ialomița. Epictată în întregime. Pe de altă parte nu e epictată, ci numai deasupra e pictată icoana "Mămălușii" Adormirea Maicii D-ului.

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

Tâmpla e de lemn cu rare care sculpturi bogate, care dau un aspect frumos lucrată tot de pictorul Mihaescu. Lucrată timp de un an de zile, terminată în 1916, când a și fost sfințită.

10) Câte strane vechi și sfesnice de lemn sculptate sunt?

Se știe, dealfel plăcute și ca estetic și ca mătrac. Sunt vopsite culoarea alba. Este și strana episcopului. Semicile au fost luate de inamie, din ban de alama. Nu se află din cele vechi din 1916. Trei sfesnice de lemn mici, lucrăte la strung, de asemenea și două sfesnice de alama donate de 2 văduve, care urvesc drept sfesnice împărătești.

in amintirea caruia s-a ridicat si o cruce de piatra inaintea bisericii in dreapta stanga.

11) Inventariul icoanelor vechi de la tãmplã si din bisericã, chiar a celor scoase din uz, cu arãtarea in-scripțiilor ce au, si numele sfinților ce reprezintă.

Se vede care alãtãtuse tãmpla sunt in numãr de 36 asa dupã cum prevede tipicul biserice. Toate fiind noi din 1916, scãpiãnd de fura vãrjãșilor, si gãsesc azi in stare bunã, ne fiind scãpatã nici una din uf.

12) Inventarul candelelor, cãdelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, paștelor, potirelor, si al întregii argintãrii vechi, precum si al candelabrelor vechi, (indicându-se in-scripțiile ce au pe cât se pot ceti).

in Buncuresti. Azi se aflã in sf. altar, atãrnatã la cruce. Pentru aceasta candelã s-a plãtit 150 lei de locuitorul Ofica V. drighin, de care si fusese cumpãratã candelã in 1916. Alãtã odãrã din 1916 nu s-au mai gãsit nimic. In donatiile locuitorilor biserice se azi un folclãnd de alãunã cu 12 lumini donat de D. Badea Tache si cu sotia sa Elena (precept). O candelã cu 3 lumini, 1 cruce de lemn imbricãtã cu lã si un sfonic pe sf. masã cu trei lumini, donatã de locuitorii Gh. Mafasã, cepist, Matei Bãncu si Gh. Schileț agricultori, in cãst. Caratai, com. Cheosteli. Toate acestea au fost luate de la magazinul „Frãți Bloch” in anul 1921 luna Aprilie.

13) Inventariul vãșmintelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

Vãșmintele din 1916 au fost luate de tãtãri din care si-au fãcut pantalonii. Azi azi aceasta biserice n-are decãt un singur rãnd vãșminte f. modeste dupã timpul si scumpetea cea enormã de azi.

14) Ce pomelnice vechi, manuscripte sau documente sunt? (Inventarul lor).

Nimic.

Se mai afla si un rãnd de vãșminte, o cãciulã, mla luate de cãștãlul sf. altar al biserice.

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

Cărțile sau găsit aproape toate cele care au fost în 1916. În lipsă următoare: Tridul, apostolul, evhologiu și catavasiul și octihul pe care astăzi le-am reușit având absolută nevoie de ele.

16) Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Clopotel vechi bisericii a fost luat de inamici. Astăzi biserica are clopot, donat fiind de către locuitorii din Munteanu și fetele său Ilie Munteanu, bun creștin, fiu al lui Gh. Munteanu fost în comitetul bisericii, astăzi decedat care și-a făcut crucea încă fiind în vârstă din 1916.

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

Acestei biserici nu i s'a făcut nici o reparație atât interioară cât și exterioră.

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejur?: palate domnești, case boierești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe cât se poate descifra).

Semnătura Parohului (Superiorului)

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

G. Em. Mărculeț